

Lösningförslag till Dugga i LMA515a variant A 2016-10-05

1. Beräkna gränsvärdet $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 + x - 6}{-x^2 + x + 2}$.

Lösning:
$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 + x - 6}{-x^2 + x + 2} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x + \frac{1}{2})^2 - \frac{1}{4} - 6}{-((x - \frac{1}{2})^2 - \frac{1}{4} - 2)} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x + \frac{1}{2})^2 - (\frac{5}{2})^2}{-((x - \frac{1}{2})^2 - (\frac{3}{2})^2)} =$$

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x - 2)(x + 3)}{-(x - 2)(x + 1)} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x + 3}{-(x + 1)} = \frac{2 + 3}{-(2 + 1)} = -\frac{5}{3}.$$

2. Låt $f(x) = e^{(\ln(2) + \frac{1}{2} \ln(x-1) - 2 \ln(x))}$. Bestäm definitionsmängden D_f och förenkla uttrycket så långt som möjligt.

Lösning: För att $\ln(x-1)$ och $\ln(x)$ ska vara definierade krävs $x-1 > 0$ respektive $x > 0$. Övriga funktionssteg ger inga extra begränsningar, så $D_f =]1, \infty[$. Logaritmregler ger $f(x) = e^{(\ln(2) + \frac{1}{2} \ln(x-1) - 2 \ln(x))} = e^{(\ln(2) + \ln \sqrt{x-1} - \ln(x^2))} = e^{\ln\left(\frac{2\sqrt{x-1}}{x^2}\right)} = \frac{2\sqrt{x-1}}{x^2}$.

3. Förenkla uttrycket $\sin(3\pi + \arccos(x))$ så långt som möjligt.

Lösning: Additionsformeln för sin ger $\sin(3\pi + \arccos(x)) = \sin(3\pi) \cos(\arccos(x)) + \cos(3\pi) \sin(\arccos(x)) = -\sin(\arccos(x))$. Låt $y = \sin(\arccos(x))$, då blir $y^2 = \sin^2(\arccos(x)) = 1 - \cos^2(\arccos(x)) = 1 - x^2$. Dessutom är $0 \leq \arccos(x) \leq \pi$, så $y = \sin(\arccos(x)) \geq 0$. Alltså får vi $y = \sqrt{1 - x^2}$ vilket ger $\sin(3\pi + \arccos(x)) = -\sqrt{1 - x^2}$.

Lösningförslag till Dugga i LMA515a variant B 2016-10-05

1. Låt $f(x) = e^{(\ln(3) - \frac{1}{2} \ln(x+1) + 2 \ln(x))}$. Bestäm definitionsmängden D_f och förenkla uttrycket så långt som möjligt.

Lösning: För att $\ln(x+1)$ och $\ln(x)$ ska vara definierade krävs $x+1 > 0$ respektive $x > 0$. Övriga funktionssteg ger inga extra begränsningar, så $D_f =]0, \infty[$. Logaritmregler ger $f(x) = e^{(\ln(3) - \frac{1}{2} \ln(x+1) + 2 \ln(x))} = e^{(\ln(3) - \ln \sqrt{x+1} + \ln(x^2))} = e^{\ln\left(\frac{3x^2}{\sqrt{x+1}}\right)} = \frac{3x^2}{\sqrt{x+1}}$.

2. Förenkla uttrycket $\cos(-3\pi + \arcsin(x))$ så långt som möjligt.

Lösning: Additionsformeln för cos ger $\cos(-3\pi + \arcsin(x)) = \cos(-3\pi) \cos(\arcsin(x)) - \sin(-3\pi) \sin(\arcsin(x)) = -\cos(\arcsin(x))$. Låt $y = \cos(\arcsin(x))$, då blir $y^2 = \cos^2(\arcsin(x)) = 1 - \sin^2(\arcsin(x)) = 1 - x^2$. Dessutom är $-\pi/2 \leq \arcsin(x) \leq \pi/2$, så $y = \cos(\arcsin(x)) \geq 0$. Alltså får vi $y = \sqrt{1 - x^2}$ vilket ger $\cos(-3\pi + \arcsin(x)) = -\sqrt{1 - x^2}$.

3. Beräkna gränsvärdet $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^2 - 4x + 3}{-x^2 + 2x + 3}$.

Lösning:
$$\lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^2 - 4x + 3}{-x^2 + 2x + 3} = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{(x - 2)^2 - 4 + 3}{-((x - 1)^2 - 1 - 3)} = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{(x - 2)^2 - 1^2}{-((x - 1)^2 - 2^2)} =$$

$$\lim_{x \rightarrow 3} \frac{(x - 3)(x - 1)}{-(x - 3)(x + 1)} = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x - 1}{-(x + 1)} = \frac{3 - 1}{-(3 + 1)} = -\frac{1}{2}.$$